

Hvad vil unge piger egentlig?

Det var udgangsspørgsmålet for projektet <XX-it>, da man ville i gang med at tilrettelægge nye læringsaktiviteter og optimere læringsmiljøet på HTX. For der er ikke for mange piger på de tekniske gymnasier, og samtidigt er HTX en af flaskehalsene på vejen til videregående it-uddannelser.

I gennemsnit er 10-30% af HTX-eleverne piger, imens antallet af kvinder i it-branchen er faldende (!) og i 2011 kun udgjorde 27 %. Samtidigt bliver it - inklusive det at kunne programmere og designe systemer - mere og mere vigtig og er ved at blive en af de grundlæggende kompetencer, på niveau med dansk og matematik. Det fastslog Centerleder ved Center for Scienceuddannelse Michael Caspersen, Aarhus Universitet, for nyligt på konferencen om 'It-dannelse', bekræftet af udenlandsk udvikling og repræsentanter fra brancherne.

Alligevel vælger de danske unge stadig traditionelle veje (Beskæftigelsesministeriet, 2008): 50 % af kvinderne arbejder inden for et område, hvor 80 % er kvinder. 40 % af befolkningen er uddannet inden for næsten rene mande- eller kvindefag. Kun 15 % af den arbejdende befolkning befinder sig i job, hvor kønsfordelingen er ca. 50/50. 85 % inden for pædagogisk arbejde er kvinder. 93 % inden for sygepleje og omsorg er kvinder. 16 % af alle uddannede kvinder har en social- og sundhedsuddannelse.

Hvordan kan det være, og hvilke præferencer for læring og trivsel har de unge piger, siden de ikke søger ind på tekniske retninger? 5 HTX gymnasier med hver deres UU-vejledningscenter gik i gang med en undersøgelse, der skulle lægge bund for nye mere "pigevenlige" læringsforløb og videreudvikling af HTX-gymnasiernes læringsmiljøer.

92 FOLKESKOLEPIGER I 5 BYER

Konsulenten Regina Lamscheck-Nielsen fra projektet <XX-it> foretog ultimo 2012 interview med i alt 92 piger, fordelt på 12 fokusgrupper i folkeskoler i Herning, Aarhus, Tønder, Aabenraa og Viborg. Pigerne var i alderen 13-17 år, deraf de fleste 14-15 år gamle. De kom fra såvel ressourcestærke som uddannelsesfjerne hjem, fra by- og landdistrikter, fra familier med dansk oprindelse og med anden etnisk baggrund.

Pigerne blev spurgt om deres fritid, deres brug af it og kendskab til it-jobs, deres fremtidsdrømme, samt deres foretrukne rammer for læring og trivsel i en uddannelse. Desuden bedømte pigerne multimediale markedsføringsmaterialer fra tekniske gymnasier.

Den trods variationen begrænsede interviewgruppe kan ikke være repræsentativ, men besvarelsene efterlod tydelige indikatorer. Konklusionerne er sidenhen blevet verificeret af en lang række it-professionelle kvinder i forskellige faglige sammenhænge.

DET TÆNKER OG VIL PIGERNE

Besvarelsene blev analyseret ud fra forskellige teoretiske modeller inden for de undersøgte temaer. Konklusionerne er allerede omsat i nye læringsforløb på de 5 HTX-gymnasier, bl.a. i samspil med virksomheder. Illustrerende lydoptagelser stammer fra interview med piger fra det netop gennemførte, nye HTX-læringsforløb.

Det blev tydeligt, at piger ikke nødvendigvis vil fremstå eller ses som feminine, men som INDIVIDER. Der skal være plads til MANGFOLDIGHED, med femininitet som blot en af mange variationer. Det får betydning for bl.a. skolernes

fremtoning i deres markedsføring og for skolemiljøet, der set med pigernes øjne, helst skal opleves som inkluderende og varieret.

Det var meget markant, at piger IKKE KENDER NOK til jobs og karrieremuligheder i it-branchen. Kun når pigers refleksioner faciliteres intensivt med udgangspunkt i deres egen omverden, kan de pege på jobs, som ligger bag IT-arbejdsprocesser på stort set alle sektorer. Samtidigt UNDERVURDERER pigerne konsekvent deres egne it-færdigheder og deres evne til at beskæftige sig med it. Men de kan og vil meget gerne BRUGE MEDIER som en af de højest prioriterede læringsmåder.

Især de stærke piger fremstår som regel hurtigt uddannelsesafklarede, typisk indenfor de kønsmæssigt konventionelle uddannelsesvalg. Interviewene afdækkede, at piger VIL UDFORDRES på deres uddannelsesvalg, helst i personlig dialog, gerne med multimodale vejledningsmetoder og ny faglig inspiration. Pigernes basale ønske for fremtiden er at kunne GØRE EN FORSKEL med deres karriere og/eller at opnå OPLEVELSER – med plads til menneskelige aspekter. KREATIVITET og KOMMUNIKATION har ligeledes stor betydning. Alt det bør tænkes ind ved design af læringsforløb.

Helt grundlæggende har piger brug for at kunne SE ET FORMÅL med deres læring. Det har klar indflydelse på deres tænkning, når de nærmer sig endnu ukendt fagligt stof eller vælger ungdomsuddannelse. Her skal der være sammenhæng med "resten af livet"! Af samme grund har HTX-gymnasierne fra <XX-it> tilknyttet it-virksomheder og kvindelige rollemodeller, som via praksis anskueliggør formålet med det, pigerne lærer.

I undervisningen vil piger gerne være MEDDESIGNERE af læringsforløb. Her skal indgå plads til SELVSTÆNDIGHED og AKTIVITETER, helt bogstaveligt. Det bevidnes af pigernes fritid, hvor de er meget aktive, hvad angår jobs og fritidsinteresser. Kuriøst nok, påskønner pigerne samtidigt gode, klare INSTRUKTIONER fra underviserne. Det kommer også tydeligt frem i deres egne læringsprocesser, der ofte er præget af SYSTEMATIK og forsøg på at skabe sig et hurtigt OVERBLIK.

Blandt trivselskriterierne fremhævede pigerne klart SOCIAL TRIVSEL og et stort behov for ANERKENDELSE. Anerkendelse forstås som ros, men i lige så høj grad som feedback og konstruktiv kritik i deres læringsprodukter og udvikling. Det stiller krav til undervisernes holdninger, tilgange og løbende evalueringer.

LÆS MERE

For at læse mere om hele projektet og den kontekst, som undersøgelsesresultaterne er brugt i, se www.xxit.dk .

For uddybelse af undersøgelsesmetoden, download af kildematerialer og de bagvedliggende teoretiske modeller, tjek <http://www.xx-it.dk/category/ind-i-fremtiden/pigernes-valg/> .

Projektet er støttet af Ligestillingsministeriet og Tipsmidler.